REDACŢIUNEA,
Administraţiunea şi Tipografia
Braşov, piaţa mare nr. 30.
Scrisorĭ nefrancate nu se primesc. — Manuscripte nu se retrimit.
INSERATE
se primesc la Administraţiune în Braşov şi la următórele
BIROURI de ANUNŢURĬ:
în Viena: la N. Dukes Nachf., Nux. Augenfeld & Emeric Lesner, Heinrich Schalek. A. Oppelik Nachf. Anton Oppelik. în Budapesta: la A. V. Goldberger, Ekstein Bernat, Iuliu Leopold (VII Erzsébet-körut).
PREŢUL INSERŢIUNILOR: o seriă garmond pe o colónă 10 banĭ pentru o publicare. — Publicărĭ maĭ dese după tarifă şi învoială. — RECLAME pe pagina 3-a o seriă 20 banĭ.

GAZETA TRANSILVANIEI

ANUL LXV.

„GAZETA“ iese în fiăcare di.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 24 cor., pe şése lunĭ 12 cor., pe treĭ lunĭ 6 cor.
N-rii de Duminecă 2 fl. pe an.
Pentru România şi străinătate:
Pe un an 40 francĭ, pe şése lunĭ 20 fr., pe treĭ lunĭ 10 fr.
N-rii de Duminecă 8 francĭ.
Se prenumeră la tóte oficiele poştale din întru şi din afară şi la d-niĭ colectorĭ.
Abonamentul pentru Braşov
Administraţiunea, Piaţa mare, Târgul Inului Nr. 30, etagiu I.: Pe un an 20 cor., pe şése lunĭ 10 cor., pe treĭ lunĭ 5 cor. Cu dusul în casă: Pe un an 24 cor., pe 6 lunĭ 12 c., pe treĭ lunĭ 6 coróne. — Un esemplar 10 banĭ. — Atât abonamentele cât şi inserţiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 224. Braşov, Vinerĭ 11 (24) Octomvrie. 1902.

Conferenţele episcopescĭ dela Buda şi archiereiĭ românĭ unițĭ.

Dăm loc aicĭ următoruluĭ articul, ce-l primim sub titlul de maĭ sus, de la un membru de frunte mirên din sînul bisericeĭ române unite:

In 19 ale luneĭ curente érăşĭ s'a ţinut în Buda, în palatul primatelui şi sub presidiul acestuia, una dintre conferinţele, de un timp încóce aşa de dese, ale episcopatuluĭ romano-catolic din Ungaria.

Intre ceĭ-ce au luat parte la conferenţă cetim, că s'a aflat şi metropolitul Mihalyi, apoĭ episcopiĭ gr. unițĭ Szabo, Radu şi vicariul capitular Lauran.

In conferenţa acésta au fost puse la ordinea dileĭ: 1) reforma învĕţământuluĭ religiunei în institutele catolice; 2) cestiunea în ce proporţiune sĕ participe învĕţătoriĭ suplenţĭ din locurile vacante la retribuirile învĕţătorescĭ, ale cantorilor şi cantorilor-învĕţătorĭ; 3) reforma învĕţământuluĭ teologic; 4) sórtea romano-catolicilor, carĭ au emigrat în America din comitatele de médă-nópte ale Ungarieĭ. In fine primatele a făcut un raport despre stadiul, în care se află cestiunea autonomieĭ catolice.

Mărturisesc sincer, că Românilor unițĭ nu le pare de loc bine, când vĕd pe episcopiĭ lor, luând parte cu atâta zel la conferenţele episcopilor romano-catolicĭ.

A vedé pe capul provincieĭ metropolitane române unite mergênd la conferenţele, ce se ţin sub presidiul alteĭ bisericĭ, şi fiind înşirat acolo al treilea după archiepiscopiĭ Samassa şi Csaszka, carĭ nu sunt capĭ de provincii bisericescĭ, este pentru Românii unițĭ o lovitură morală, căcĭ într'asta, orĭ şi cum am lua'o, trebue sĕ vadă numaĭ umilirea bisericiĭ lor independente.

Pentru-că: séu esistă acésta biserică autonomă independentă, precum recunosc şi vestesc tóte bulele papale, ce se publică la suirea pe tron a Papilor nou aleşĭ, séu nu

Décă e vorba de biserică autonomă, pentru-ce sĕ se umiléscă séu sĕ lase a fi degradată, figurând numaĭ ca petec pe sumanul alteĭ bisericĭ?

Inţelegem, că atuncĭ, când e vorba de interese maĭ generale catolice, au sĕ ţină conferenţe episcopescĭ generale catolice şi la aceste au sĕ ia parte şi episcopiĭ unițĭ în în frunte cu Metropolitul, reservându-i-se acestuia din urmă loc, nu între archiepiscopiĭ romano-catolicĭ, ci alăturĭ cu primatele, cum se cuvine unuĭ cap de provincie.

Programul conferenţeĭ maĭ sus amintite însĕ ne arată în de ajuns, că la acéstă conferenţă episcopiĭ românĭ unițĭ n'aveau ce căuta.

Altul e la Românii unițĭ învĕţămêntul religios şi alte sunt împrejurările luĭ. Competinţe aşa dicênd intercalare învĕţătorescĭ şi cantorale n'au, deore-ce aprópe nicĭ de cele regulare n'au. Altul e învĕţămêntul teologic la eĭ şi alta este în multe privinţe chiemarea preoţilor unițĭ, ér cu emigrarea romano-catolicilor din comitatele Ungarieĭ de nord şi cu autonomia romano-catolicilor Românii unițĭ, har Domnuluĭ, n'au nimic de a face.

Ce înţeles are prin urmare participarea archiereilor românĭ la conferenţa episcopilor romano-catolicĭ din Buda?

Ar avé episcopiĭ românĭ unițĭ despre ce sĕ se sfătuéscă în fie-care an cu sĕptĕmânile sub presidiul legal şi natural al Metropolituluĭ lor, deocamdată cel puţin, până când s'ar aduce óre-care rênd şi sistem în biserică. Ar avé sĕ conferéze de esemplu asupra unor cestiunĭ, precum:

Organisarea *guvernăriĭ dieceselor* şi a bisericeĭ întregĭ pe nisce base şi după nisce principiĭ corĕspundĕtóre cerinţelor timpuluĭ, care sĕ înlocuéscă *„bene placet“*-ul episcopesc şi totala lipsă de principiĭ de guvernare, ce ameninţă biserica cu destrămare;

crescerea cleruluĭ tinĕr aşa ca nu numaĭ sĕ îngâne bine-rĕu frase latinescĭ, ci sĕ fie pĕtruns în inimă de sânţenia chemăriĭ sale. Sĕ scie fi adevĕraţĭ părinţĭ aĭ poporuluĭ, părăginit şi asuprit de tóte laturile;

aplicarea în parochiĭ a acestuĭ cler tinĕr într'un mod, care de-o parte sĕ satisfacă interesele religióse, de altă parte justele pretensiunĭ ale susţiitorilor bisericeĭ şi cleruluĭ, adecă ale credincioşilor;

disciplinarea cleruluĭ, îngrozirea de binele luĭ moral şi material şi ferirea membrilor luĭ de ruşinósa umilire înaintea solgăbirĕilor, ca sĕ fie recomandaţĭ pentru a primi ajutor de stat cât maĭ mare;

starea scăpĕtată, de nu chiar desperată a şcólelor şi a învĕţătorilor, apoĭ supravegherea şi dirigiarea învĕţămêntuluĭ poporal confesional de cătră ómenĭ de specialitate şi pedagogĭ destoinicĭ şi cu esperienţă.

învĕţămêntul religios al junimeĭ de ambele sexe, care învaţă pe la institutele strĕine, unde ea este înstrĕinată cu desĕvîrşire de la religiunea şi ritul sĕu, fiind forţată sĕ participe la serviciul divin de alt rit, ér ritul eĭ nebăgându-se de loc în sémă;

crescerea în moravurĭ bune şi în frica luĭ Dumnedeu a junimeĭ ieşite din şcóle etc. etc.

Nimenĭ nu va puté nega, că ţinênd conferenţe sub presidiul capuluĭ bisericeĭ române unite. a metropolituluĭ, asupra acestor şi altor cestiunĭ vitale, în dilele grele, ce le strĕbatem, episcopiĭ noştri gr. unițĭ i-ar aduce bisericeĭ un folos nepreţuit de mare, şi că în casul acesta ar fi ferițĭ de a se espune orgoliuluĭ unor episcopĭ strĕinĭ, îmbuibaţĭ, carĭ fac politică militantă prejudiţiósă desvoltăriĭ poporuluĭ şi bisericeĭ române.

In camera ungară a presentat erĭ ministrul de finance Lukács proiectul de budget pe anul 1903. Bilanţul sarcinelor ordinare: Incassărĭ 1,051,555.204, cheltuelĭ 1.000,664.498, *excedent* în sarcinile ordinare: 50.890,706. La sarcinile estraordinare: 89,798.172 cor., cheltuelĭ de transiţie şi investiţiunĭ, faţă cu 39,381.270 cor. incassărĭ estraordinare, prin urmare un *deficit* de 50,416.902 coróne. Sarcinĭ ordinare şi estraordinare la olaltă: Incassărĭ 1.090,936.474, cheltuelĭ 1.090,462,670, prin urmare *excedent* 473.804 cor., cu 286.654 cor maĭ mare de cât excedentul din 1902. La cheltuelile ordinare *urcărĭ*: lista civilă 2 milióne, cheltuelĭ comune 2¾ milióne, la regiile statuluĭ 5¾ milióne, la poştă, telegraf, căile ferate şi *subvenţionarea instituţiilor culturale* 18 milióne. Pe de altă parte la căile ferate vedem o economie de 10 milióne. O sumă maĭ mare, 13 milióne, va fi necesară pentru îmbunătăţirea salarelor funcţionarilor de stat.

Sporirea contingentuluĭ de recruţĭ. Comisiunea pentru apĕrarea ţĕreĭ (armată) a ţinut până acum douĕ şedinţe, în care s'a ocupat cu douĕ proiecte de legĭ însemnate: provisoriul armateĭ şi contingentul de recruţĭ pe 1903, ér în legătură cu acésta proiectul despre întrebuinţarea reserviştilor suplinitorĭ în armata comună şi la honvedime până când se va întregi contingentul de pace necesar.

Ministrul de honvedĭ br. Geza *Fejérvári* a spus, că guvernul cere cu *20,000 recruţĭ maĭ mult* pentru contingentul anuluĭ viitor şi a declarat, că întrebuinţarea reserviştilor suplinitorĭ în contingentul de pace al armateĭ comune şi al honvedimeĭ se face din necesitate până când se va stabili definitiv înmulţirea contingentuluĭ de recruţĭ, ceea-ce *nu se va puté evita*. Numĕrul reserviştilor suplinitorĭ este actualmente de 371,257 ómenĭ. Din numĕrul acesta se va lua pentru armata comună şi honvedime 11,550 ómenĭ.

Proiectele acestea au făcut sensaţie şi pressa maghiară oposiţională profită de ocasiune pentru a produce un curent os-

---

FOILETONUL „GAZ. TRANS.“

Constant Guignard.

De Jean Richepin.

A l'action! au mal!
le bien reste ignoré.
A. de Musset.

Soţii Guignard, căsĕtorițĭ din dragoste, doriau din tótă inima sĕ aibă un fiu. Ca şi cum mica fiinţă, atât de mult dorită ar fi vrut sĕ zorêscă împlinirea dorinţeĭ lor, veni în lume înainte de termin. Mamă-sa muri în lehuzie; tatăl-sĕu neputênd suporta perderea soţieĭ, se spândură de desperare.

*

Constant Guignard avù o copilărie exemplară, dér nefericită. In colegiu căpĕta pedepse, pe carĭ nu le merita, bătăĭ menite altora şi era bolnav de câte-orĭ se întêmpla sĕ fie diuă de composiţie. El îşĭ termină studiile cu reputaţia de hipocrit şi tăndală. La baculaureat, el făcù traducerea latină pentru vecinul sĕu, care trecù, ér el însuşĭ fù eliminat din examen pe motiv, că a copiat.

*

Nisce întêmplărĭ atât de nenorocite în viéţă, ar fi stricat o fire ordinară. Constant Guignard era însĕ un suflet de elită, şi convins, că fericirea este recompensa virtuţiĭ, se hotărî sĕ învingă nenorocirea prin eroism.

El întră la o casă de comerciŭ, care a ars a doua di. In mijlocul incendiuluĭ vĕdênd pe stĕpânul sĕu desolat, se aruncă în flacărĭ, sĕ salveze cassa. Cu pĕrul pârlit, cu membrele acoperite de rănĭ, cu periculul vieţiĭ, reuşi a deschide cassa şi a scóte din ea tóte hârtiile de valóre.

Focul însĕ îĭ arse în mânile sale. Când a eşit din foc, doĭ sergenţĭ îl apucară de guler, şi peste o lună fù condamnat la cincĭ anĭ închisóre, pentru-că a încercat a-şĭ apropria, cu ocasiunea unuĭ incendiu o avere, care nu era de loc primejduită în cassa de fier incombustibilă.

In penitenciarul central, unde era închis, a isbucnit o revoltă. Sărind în ajutorul unuĭ gardian atacat, îĭ puse fără voia sa pedecă, gardianul cădù şi fù masacrat de rebelĭ. El fù deportat pe douĕ-decĭ de anĭ la Cayenne.

Sciindu-se nevinovat, a evadat, s'a întors în Franţa sub un nume strĕin, credea că a scăpat de fatalitate şi se puse sĕ facă bine.

Intr'o di, vĕdù un cal, care îşĭ luase vênt şi ducea trăsura drept într'o rîpă. Se aruncă înaintea caluluĭ, care îl tîrîe după sine, îĭ rupe două cóste, dér reuşi sĕ împiedece catastrofa inevitabilă. Insĕ calul îşĭ iea din nou vênt, se aruncă ca turbat în mijlocul uneĭ aglomeraţiĭ de ómenĭ, calcă şi sdrobesce un moşneag, douĕ femeĭ şi treĭ copiĭ. In trăsură nu era nimenĭ.

*

Disgustat de actele de eroism, Constant Guignard se hotăresce a face binele în taină şi se consacră ajutorăriĭ miseriilor ascunse. Dér baniĭ, pe carĭ îĭ dădea femeilor sĕrace, îĭ cheltuiau bărbaţiĭ lor prin cârciume; hainele ce le împărţia lucrătorilor, deprinşĭ cu frigul, pricinuiau lucrătorilor rĕcirĭ şi bóle. Un câne rĕtăcit, pe care-l strînse de pe ulițĭ, turbă şi muşcă şése persóne din mahala, ér soldatul pe care îl plăti, ca sĕ facă serviciu militar în locul altuia, vêndù duşmanuluĭ cheile uneĭ cetăţĭ.

*

Constant Guignard credù, că baniĭ fac maĭ mult rĕu, decât bine şi că în loc sĕ-şĭ risipéscă filantropia în maĭ multe părţĭ, maĭ bine ar fi, sĕ o concentreze asupra uneĭ singure fiinţe. El adoptă deci o tînĕră orfană, care nu era frumósă, dér era înzestrată cu tóte calităţile bune, şi o crescù cu iubirea unuĭ părinte. Dér vaĭ! el fù atât de bun şi atât de amabil faţă cu dênsa, încât într'o séră se aruncă la picióre luĭ şi îĭ mărturisi, că îl iubesce. El se încercă a o face sĕ înţelégă, că a considerat'o întotdéuna ca pe o fiică a sa şi că s'ar simţi culpabil, cedând ispitelor. Ii promise însĕ, că va căuta sĕ o mărite cât maĭ curênd. A doua di o găsi sinucisă înaintea uşeĭ sale.

*

Constant Guignard se hotărî a renunţa la rolul de binefăcĕtor şi se jură, că de acum înainte, pentru a face bine, se va mulţumi a împiedeca rĕul.

til guvernului. Mai ales proiectul, ca reserviştii suplinitorî (cei carî sunt chiemaţî tómna pentru esercițiî de 8 săptămânî) se servéscă 3 anî în armata comună şi 2 anî la honvedime (în număr de 11,550), este care irită pe anumite cercurî. „Függ. Magyarország“, organul lui Kossuth Ferencz, publică un articol violent în contra guvernului în care dice între altele: „De-odată trebue sĕ se urce lista civilă şi sĕ se sporéscă armata. Milióne trebue sĕ se jertféscă spre acest scop din buzunarul naţiunei şi 20.000 de familii trebue, póte, se fie ruinate pe întrégă viéţă. Cum nu, căcî dóră... Ungaria nu póte fi fericită, decă n'are cu 20,000 soldaţî mai mult. Representanța legală a capitalei se va ocupa mâne cu atentatul lui Coloman Szell. Nu póte fi îndoială, că rĕspunsul are sĕ fie o protestare furtunósă. Şi protestarea acésta va bubui în ţéra întrégă şi se va reîntórce cu forţă înspăimĕntătóre în legislaţia naţiunei. Cutezanța cinică, care pretinde mereu jertfe, ér în schimb nu dă de cât umilirî, nu mai póte sĕ escedeze mult timp. Astfel de loviturî de sbiciu vor deştepta mai de grabă conscienţa dormitantă a naţiunei..."

Cam aşa scriu şi celelalte foi oposiţionale. „Egyetértés“ numesce *„brutale“* pretensiunile guvernului.

Socotelile tăcute.

Sub acest titlu publicistul italian d-l Benedetto de Luca scrie în diarul „Universul“ despre visita studenţilor italienî următórele:

Ei rĕspunseră cordialeî învitaţiunî a colegilor lor din Bucurescî şi veneau modeştiî turiştî în România pentru o preumblare de plăcere, pentru o sĕptămână de excursiunî şi de petrecere. Dér fu de ajuns sĕ trécă pasul Predealului, pentru-ca cei 17 studenţî şi neo-doctorî sĕ devină dintr'odată, ca 17 apostolî ai unei nouĕ religiunî.

Şi importanţa lor crescù din staţiune în staţiune. La Predeal fură primiţî cu căldură, la Ploescî căldura deveni entusiasm, la Bucurescî entusiasmul ajunse la delir. Ei intrară aicî ca triumfătorî. Erau 17 studenţî şi deveniră, pentru o sĕptĕmână, cele mai importante personagii din tótă ţéra românéscă.

Şi florî, surîsurî, aplause, aclamaţiunî, banchete, primirî şi sĕrbătorirî, fără întrerupere, fără o clipă de respirat. Ei fură conduşî peste tot, ca sĕ cunóscă tot. Ei fură disputaţî, răpiţî, agăţaţî, traşî în drépta şi în stânga. Fură însĕ obligaţî sĕ renunţe la repaus şi la somn. Şi puţin a lipsit, ca sĕ nu fie din casa marilor şi extenuantelor ostenelî, duşî la spital.

S'a dis, că s'a ajuns la exces. Póte. — Dér cine scie sĕ înfrâneze entusiasmul unui popor şi transportul bucuriei fratelui pentru frate?

Sigur pentru-că acésta n'a fost o primire făcută la 17 studenţî italienî din partea colegilor lor românî: acei 17 tinerî crescură până la număr de popor şi la semnificarea de simbol. Ei au dispărut órecum înaintea figurei pe care ei o încarnau, înaintea ideii pe care o represen-tau. Şi nu fù numai tineretul studios, dér fù tot poporul român, care a înţeles, că în cele 17 persóne se sĕrbătoria o naţiune, o istorie, o civilisaţie, sângele sângelui: Italia.

Cine vorbi de înfrăţire nu fù esact. Fraterniséză doi strĕinî, dér doi fraţî nu pot decât sĕ se recunóscă astfel. Şi acest sentiment de înfrăţire a celor două naţiunî trăesce atât în sânge, în instinct, în afecţiunî şi chiar în istoriile celor două popóre, că orî unde un Italian şi un Român sĕ găsesc împreună, ajunge a pronunţa un nume, *Roma*, pentru-ca două mânî instinctiv sĕ se întindă şi într'o aruncătură de ochî sĕ se înţelégă.

S'a dis, că s'a voit sĕ se facă o demonstraţie a latinităţiî. Ideea este în totdéuna bună, dér îndeplinirea ei putea sĕ pară pleonastică. Sĕ facă una din panslavism Ruşii la Şipca: nu este nevoe, ca sĕ facem una de panlatinism la Bucurescî. Descendenţa etnică a poporului român, posiţiunea geografică a luî însuşî, însemnéză şi preţuesce mai mult ca o demonstraţie de panlatinism.

Poetica şi abusata expresiune a lui Alexandri de "sentinela înaintată a latinităţiî", nu numai include pentru România un adevĕr de rasă şi un mandat de civilisaţie, dér impune încă un program politic bine definit. Orî România va fi latină cu latinii, orî nu va mai exista. Numai orbii nu o vĕd şi cei sĕracî cu duhul n'o pricep.

Aceste sĕrbătorî aşa-dér fuseră cu totul un avĕnt şi cu totul un iresistibil impuls al inimei, dér ele nu trebue sĕ trécă ca o adiere, fără sĕ lase nicî o urmă. Entusiasmul este util când fructifică, impulsul este util când mână înainte. Frumósele cuvinte valoréză, dér valoréză mai bine faptele bune. Bilanţul vorbelor nu servesce la nimic, când el nu inspiră un program de acţiune.

Ca România sĕ nu iubéscă Italia şi acésta sĕ schimbe acelaşî sentiment cu ea, este un fapt acum indiscutabil: aceea ce importă e de a sci trage din acéstă iubire reciprocă un reciproc avantagiù. Care? Acela, pe care-l vom vedé mâne.

Benedetto de Luca.

Asociaţiunea

pentru Cultura poporului român din Maramureş.

Anul 1860 a fost de mare însemnătate şi fericitor pentru poporul românesc din Maramureş, deóre-ce în acel an a venit de paroch în S.-Slatina şi de vicar al Maramureşului neuitatul episcop Michail *Pavel.*

Vicariatul român din Maramureş s'a înfiinţat în an. 1778 cu decretul reginei Maria Teresia „Pro remotius situatis Districtibus Valachicis cum annuis 800 florenis ex proventibus vacantis Episcopatus Magno-Varadinensis“.

Însĕ după-ce s'a curmat seria episcopilor românî din Maramureş şi după-ce parochiile române din acest comitat au ajuns sub jurisdicţiunea episcopilor rutenî de la Muncaciù (Ungvar), Maramureşul numai când şi când a avut câte un vicar de origine român, ba în urmă a perdut şi parochia Sighetului menită pentru reşedinţa vicarilor românî. Acéstă parochie mai târdiu în 1871 s'a recâştigat prin M. Pavel pe séma Românilor, şi adî în Sighet este parochie română cu biserică, şcólă, casă parochială şi sediul vicarial.

În 1853 adnectându-se parochiile române din Maramureş către diecesa nou înfiinţată a Gherlei, afară de parochia Sighetului, care a rĕmas în mâna Rutenilor, a fost necesar, ca sĕ se numéscă în Maramureş un vicar român, care sĕ apere interesele bisericelor, a şcolilor şi ale poporului.

Episcopul prim al Gherlei Ioan Alexi a aflat pe bărbatul acomodat în persóna lui Michail Pavel, şi deşi ar fi avut mare trebuinţă de dênsul ca notar consistorial, totu-şî l'a trimis în Maramureş, dispunându-l de paroh în Sat-Slatina, de-odată şi de vicar român al Maramureşului.

Starea învĕţământului şcolar din Maramureş în 1860 a fost fórte slabă, au lipsit cu desĕvîrşire învĕţătorii şi în şcólile câte erau, predau cantorii bĕtrânî, aşa dicênd numai rugăciunile şi ceva din catechism. Pe teritoriul diecesei Gherlei era numai o preparandie, la Năsĕud.

Vĕdênd vicariul Michail Pavel starea acésta desolată a şcólelor şi a învĕţămĕntului, şî-a propus înainte de tóte a organisa în comitat învĕţămĕntul şcolar. Şcolile i-au plăcut neuitatului vicar-episcop în tótă viéţa lui, sciind bine, că a cui e şcóla, a aceluia este şi poporul.

În timpurile acelea în fruntea Maramureşului a stat Iosif Man, comitele suprem, un bărbat zelos şi doritor pentru înaintarea intelectuală a poporului român. Dênsul a fost amic bun cu Mihail Pavel. Către dênsul s'a adresat déră vicariul Maramureşului şi l'a rugat sĕ-i steie în ajutor pentru înfiinţarea unei preparandii române în Sighet, ca ast-fel crescêndu-se docenţî abilî, sĕ se créscă şi poporul cel de la sate.

Afară de comitele suprem Iosif Man, au mai fost în comitat şi alţî bărbaţî zeloşî, precum Gavriil Mihalyi septemvir, Vasiliu Mihalca mai târdiu vice-comite, Ioan Jurca, vice-comite, Petru Mihalyi ablegat dietal, Petru Lipcsey, Sigismund Pop, Nicolau Ioody, Vasiliu Dragoş, Ioan Fabian, Ioan Dunca, Michail Rednic, Georgiu Anderco şi mai mulţî din clerul din vicariat.

Adunarea primă pentru înfiinţarea preparandiei române din Maramureş s'a ţinut în Sighet la 5 Faur 1861 sub presidiul lui Iosif Man, comitele suprem, fiind notar al şedinţei Petru Mihalyi.

În acea adunare s'a decis înfiinţarea preparandiei române din Maramureş. Tot atuncî s'a decis a-se cere de la Erariu ca dar casele numite Szegedy din piaţa Sighetului, cu un teritoriu de 4 jug. intravilan. Acele case şi intravilan, mulţămită zelului neuitatului Iosif Man, s'au şi dobândit, adecă Maiestatea Sa prea bunul nostru monarch cu resoluţiunea prea înaltă din 13 Aprilie 1861 a binevoit a dona intravilanul de sub nr. 168 din piaţa Sighetului, preţuit atuncî la 12,000 florinî, poporului român din Maramureş pentru înfiinţarea unei preparandii române, cu espresa poruncă, cum-că casele şi intravilanul sĕ se pótă folosi numai spre scopul menit.

După acésta în adunarea din 3 Sept. 1861 s'a decis a-se face statutele „Asociaţiunei pentru Cultura poporului român din Maramureş“, cu menire de a înfiinţa preparandia română.

Cu redactarea proiectului de statute s'au însărcinat Michail Pavel, vicar, Petru Lipcsey, asesor la tribunal, Ioan Fabian şi Petru Mihalyi, advocaţî.

Proiectul de statute s'a făcut şi s'a primit, dér între schimbările politice de pe acele timpurî, s'au aprobat numai în 10 Iulie 1868.

Astfel în 1861 s'a înfiinţat cea dintâiù „Asociaţiune pentru cultura poporului român“ din patrie şi în special din Maramureş, fiind asociaţiunea nóstră cea mai vechie dintre asociaţiunile române din patrie.

Binefacerile acelei asociaţiunî au fost şi sunt nespus de marî. În anul şcolastic 1861/62 deja s'a înfiinţat preparandia română din Sighet sub diriginţa vicariului Michail Pavel şi a zelosului profesor Ioan Busiţa, bărbat învĕţat din Transilvania.

A fost lucru greu înfiinţarea preparandiei române din Sighet, dér mai grea a fost susţinerea ei. Însĕ mulţămită zelului bărbaţilor fruntaşî românî, al clerului şi al poporului, şi mai ales al vicariului Michail Pavel, acea preparandie a esistat 10 anî numai şi numai din ofertele poporului român din Maramureş. De-odată cu înfiinţarea asociaţiunei şi a preparandiei române din Sighet s'au trimis liste de subscripţie şi în anul prim deja s'au subscris aprópe 7000 florinî.

Din preparandia română din Sighet au eşit în cei 10 anî, 120 învĕţătorî bine cualificaţî, dintre carî unii vieţuesc şi adî. Cum-că acei învĕţătorî au fost la culmea misiunii lor, pot adeveri bărbaţii aceia, carî au eşit din şcolile conduse de dênşiî.

În şcólile din Maramureş s'au sistemisat plăţile învĕţătorilor şi au fost numiţî învĕţătorî bravî, încât pe la 1870 deja, şcolile poporale din Maramureş, după cele din Nasĕud, au fost mai mult lăudate în întréga diecesă a Gherlei, ceea-ce se póte adeveri cu rescriptele episcopescî şi ale inspectorilor şcolarî.

(Va urma.)

Nu peste mult dădù de urma unei crime, pe care o plănuia un amic al sĕu. Ar fi putut sĕ-l denunţe la poliţie, dér preferă sĕ încerce a împiedeca, de cât a perde pe criminal. Se puse decî a cerceta tótă afacerea, îi descoperi tóte firele şi aştepta momentul de a puté dejuca totul. Dér mişelul, pe care voia sĕ-l cruţe, află totul, comise totuşî crima, şi... Constant Guignard fù arestat.

*

Rechisitoriul procurorului general contra lui Constant Guignard a fost o capo d'operă de logică. El recapitulă tótă viaţa acusatului, copilăria lui deplorabilă, pedepsele primite, espulsarea dela esamene, îndrăsnéla cu care a furat hârtiile de valóre, complicitatea odiósă în revolta de la penitenciar, evadarea din Cayenne, întórcerea în Franţa sub nume fals. Din acest moment, oratorul atinse culmea elocuenţei judiciare.

El stigmatisă pe acest hipocrit, pe acest corumpĕtor al căsniciilor cinstite, care pentru a-şî mulţumi patimile, trimitea bărbaţii la cârciumă sĕ bea pe banii lui, pe acest fals binefăcĕtor, care prin darurî stricăcióse căuta sĕ-şî câştige o popularitate bolnăviciósă, pe acest monstru ascuns sub mantaua unui filantrop.

Procurorul analisă cu oróre perversitatea rafinată a acestui scelerat, care strîngea de pe uliţî cânii turbaţî, pentru ca sĕ-i asmuţe contra ómenilor, a acestui demon, care iubia rĕul pentru rĕu, care a riscat sĕ i-se rupă două cóste, oprind un cal, care îşî luase vĕnt, şi pentru ce? Pentru a se bucura vĕdĕndu-l, cum luându-şî din nou vĕnt, omórâ bĕtrânî, femei şi micî copii nevinovaţî. Ah! un asemenea miserabil, era capabil de orî ce! Fără îndoiélă el a comis multe alte crime, rĕmase nedescoperite. El a fost complice şi la tradarea patriei, căcî el plătise pe soldatul, care a vêndut cheile.

Ér încât pentru sĕrmana orfană, pe care a crescut'o şi pe care a găsit'o într'o diminéţă mórtă înaintea uşei sale, cine altul a asasinat'o, decât tot el? După atâtea crime, nicî nu mai e nevoie, de a insista asupra ultimei sale fărădelegî. De aceea acusatul, cu tóte că tăgăduesce în mod impertinent, trebue pedepsit cu estrema rigóre a legii.

Faţă cu un asemenea rechisitoriu, advocatul lui Constant Guignard nu putù pleda, decât invocând motivul, că acusatul este nebun. El şî-a dat tótă silinţa de a face pe judecătorî sĕ crédă, că au de a face cu un criminal patologic, care sufere de *nevrosa rĕului*, presentă pe clientul sĕu ca un monoman iresponsabil, inconscient, şi că asemenea criminalî trebue duşî mai degrabă la casa de nebunî, decât la tribunal.

Constant Guignard fù condamnat la mórte cu unanimitate.

Ómenii virtuoşî, pe carî ura crimei îi făcù ferocî, nu mai puteau de bucurie şi strigară bravo.

*

Mórtea lui Constant Guignard îi fù ca şî viéţa, esemplară, dér nefericită. Se urcă pe eşafod fără frică şi fără sĕ poseze, cu seninătatea unui martir. În momentul suprem, sciind, că călĕul era om sĕrac, cu familie numerósă, îi aduse la cunoscinţă cu blândeţe, că i-a lăsat moştenire tótă averea. Calĕul emoţionat de acest noroc, nu l'a putut esecuta repede şi de trei orî s'a încercat, până a reuşit, sĕ-i taie gâtul.

*

Trei lunî după esecutare, un prieten întorcêndu-se dintr'o călĕtorie, află de sfirşitul trist al acestui om onest, ale cărui merite numai el singur le sciea. Pentru a repara, cât mai era posibil, injustiţia sorţiî, comandă un monument sepulcral frumos şi scrise pentru amicul sĕu un epitaf. A doua di murî şi el lovit de apoplexie. Dér cheltuielile fiind plătite dinainte, ghilotinatului i-se făcù monumentul. Lucrătorul însĕ însărcinat sĕ graveze epitaful, credù de cuviinţă a corigea o literă rĕu făcută din manuscript. Şi bietul om de bine, necunoscut tótă viéţa sa, zace în mormĕntul sĕu cu acest epitaf:

*Ci gît Constant Guignard, homme de rien.**)

Trad. de **Oulţă.**

*) Aicî zace Constant Guignard, om de nimica. — Gravorul a schimbat litera *b* din cuvĕntul „bien“ (bine) în *r*, făcĕnd din „bien“ — „rien“ (nimica).

Nota traducĕtorului.

SCIRILE DILEI.

— 10 (23) Octomvrie.

Studenții italienĭ. Se scie că Joia trecută n'au plecat decât 14 dintre studenții italienĭ din Bucurescĭ. Trei dintre ei și adecă d-nii profesor Giglio Tos, președintele senior al federațiunei „Corda Fratres"; Persico, advocat și vice-președinte senior al secțiunei din Roma, și Vitali, student, au rĕmas în Bucurescĭ și au plecat numai Lunĭ séra din capitala română cu trenul de Vêrciorova.

Una din causele pentru carĭ aceștia trei au rĕmas încă câte-va dile în țéră a fost, că au așteptat sĕ soséscă din Milano statueta de marmoră a „Minervei", pe care studenții italienĭ au dăruit'o studenților românĭ.

Predarea acestei statuete a „Minervei", simbolul „Cordei Fratres", era sĕ se facă de numiții trei domnĭ în mod solemnel Sâmbătă la Ateneu. Dér nesosind până atuncĭ, d-l Giglio Tos cu cei doi soțĭ ai sĕi au plecat, rĕmânênd ca după sosirea statuei studențimea italiană sĕ delege un representant al sĕu, care sĕ o predea studenților românĭ.

Mai înainte de plecare Giglio Tos, Persico și Vitali au adresat o scrisóre de mulțumire tuturor diarelor din Capitală, prin care mulțumesce autorităților, studențimei române și presei pentru partea de sacrificii ce fie-care au depus cu ocasiunea primirei studenților italienĭ în Bucurescĭ și în celelalte orașe din țéră. Apoi au depus cărțile de visită la cercul italian, la Uniunea studenților românĭ și la d-l Luigi Cazzavillan directorul „Univ." și luând câte-va trăsurĭ împreună cu comitetul de recepțiune și cu mai mulțĭ studențĭ au pornit la gară.

D-l Jean Demetrescu, președintele „Uuiunei", a plecat pentru a însoți pe cei trei din urmă óspețĭ italienĭ, până la Vêrciorova.

D-l Luigi *Cazzavillan*, directorul „Universului" a primit de la T.-Severin, din partea studenților italienĭ, următórea telegramă:

„Generosului italian, tenacelui luptător al ideei latine, îi exprimăm sentimentele recunoscinței nóstre cele mai vii".

Viriliștii românĭ în comitatul Hunedóra. Étă numele acelor Românĭ, carĭ au fost luațĭ în lista viriliștilor la comit. Hunedórei pe anul 1903, printre cei 259 de viriliștĭ. Sunt luațĭ în listă domnii Dr. I. Mihu, Orăștie cu cor, 6350.24 (d); I. I. Vulcu, Orăștie cu cor. 1137.75; B. Popovicĭ, Hațeg cu cor. 1016.36; Nicolae Vlad Orăștie cu cor. 795.78 (d); Dr. St. Erdélyi Orăștie cu cor. 761.53 (d); Dr. A. Hossu L., Deva cu cor. 733.40 (d); P. Șerban Sânto-Halma cu cor. 732.24; Ionuț Ștefănescu Cugir cu cor. 727.70; G. Popovicĭ Leșnic cu cor. 662.32 (d); A. P. Barcianu Orăștie cu cor. 661.67; Fr. Hossu-L., Deva cu cor. 699.94 (d); Dr. A. Muntean Orăștie cu cor. 560,40 (d); Aron Feier, Brad cu cor. 548.60; Mih. Bontescu, Hațeg cu cor. 473.26 (d): Al. Petroviciŭ, Zam cu cor. 466.95; I. Baciu, Hațeg cu cor. 429.51; I. Dima jun. Lupenĭ cu cor. 428.36; St. Albu, Brad cu cor. 407.14; G. Impĕrat, Brad cu cor. 406,66; Ioan Stanciu, Brad cu cor. 405.30; Iosif Indrieș, Băcăinț cu cor. 395; Al. Pop, Petroșenĭ cu cor. 386 (d); St. Șelariu, Hațeg cu cor. 379.86; S. Corvin sen., Orăștie cu cor. 379.77; R. Mureșan, Luncanĭ cu cor. 371; S. Chirca, Hunedóra cu cor. 370.75; Dionisie Ardelean, Deva cu cor. 366.71; Dr. G. Suciu, Hațeg cu cor. 355.68 (d); Nic. Obădău, Brad cu cor. 358.64; Ios. Petrovicĭ, Dobra cu cor. 350.59; Manasie Iar, Simeria cu cor. 340.68 (d); N. Stoichiția, Hunedóra cu cor. 322.62; T. Doboi Hațeg cu cor. 332.53; Ioan Cutean, Brad cu cor. 321.35; Vasile N. Bidu, Orăștie 316.32.

Testamentul defunctului mare mareșal G. Filipescu. Mărțĭ la órele 12, în camera de consiliu a d-lui prim-președinte al tribunalului de Ilfov, d-l N. Schina președintele tribunalului, a procedat la deschiderea testamentului defunctului mare mareșal G. Filipescu, în presența d-nei Lydia Filipescu, soția mult regretatului G. Filipescu. Testamentul valabil și bun, care stă în picióre, este cel din urmă datat din 20 Decemvrie 1901. Prin acest testament se institue legatară universală a întregei sale averĭ d-na Lydia G. Filipescu. D-sa va lua în stăpânire tóte mobilele, tablourile și lucrurile de artă, carĭ împodobesc palatul sĕu din strada Dionisie, împreună cu întreg usufructul averei sale, atât de la casă cât și de la moșiile sale. Urméză apoi disposiția, care arată calitățile inimei filantropului neuitatului Filipescu. Acéstă disposiție constă: că după mórtea soției sale, *întréga sa avere va trece în posesiunea Eforiei Spitalelor civile*, care va clădi și va întreține un *asil pentru orbĭ și persónele infirme*, incurabile, carĭ vor fi ținute în acest asil până la sfîrșitul vieții lor. Acéstă faptă nobilă și umanitară, vorbesce de la sine.

Fișpanul Bausznern și „ideia de stat maghiar". Din Clușiŭ li-se scrie foilor unguresci, că fișpanul *Guido Bausznern* din Făgăraș a adresat dilele trecute o scrisóre către primarul orașului Clușiŭ. In scrisórea acésta Bausznern dice între altele, că fie-cine póte sĕ se fericéscă în țéra acésta în privința religiósă și politică, însĕ două lucrurĭ se așteptă de la orĭ-cine: 1) sĕ accepteze pe deplin punctul de vedere al ideii de stat maghiar, prima condiție a recunóscerei și respectării imperiului Sf. Ștefan; 2) cu tóte ocasiunile sĕ sprijinéscă consolidarea și sporirea puterii statului maghiar și încrederea deplină între regele constituțional maghiar și națiunea maghiară. — Am fi ajuns așa-dér ca fișpanii sĕ deie rețete de conduită politică.

Numĕrul comercianților și meseriașilor românĭ din Alba-Iulia e în total de *218*, și anume: *comercianțĭ* 3, calfe de prăvălie 6, elevĭ de prăvălie 3; *măestri* 79 representând 17 branșe, sodalĭ 89, la 14 soiurĭ de meserii; elevĭ 101, la 14 soiurĭ de meserii.

Țĕranĭ și finanțĭ. In comuna *Tărcaia* din comitatul Bihorului au eșit dilele acestea la fața locului finanții din Beiușiŭ Vajna Iózsef, Toth Gustav și Uranyi István, ca sĕ facă revisie pe la locuitorii, carĭ ferbiau rachiu fără licență. Țĕranii au atacat pe finanțĭ cu ciomege, ér aceștia au făcut întrebuințare de arme și au străpuns cu baioneta pe țĕranul Oláh Iános. Procurorul din Oradea a eșit la fața locului sĕ facă anchetă.

O schimbare de nume pentru 300,000 coróne. Țĕranul Andreiŭ *Hajdinak* din Oroszlo (Baranya) a petiționat la ministrul de interne, ca sĕ-i permită a-șĭ schimba numele în *Szelier*. Ministrul l'a refusat pe motiv, că nu e permis, sĕ-șĭ schimbe cineva numele, de cât pe unguresce. Hajdinak a făcut atuncĭ o a doua petiție, la care a acludat și copia testamentului, făcut de rĕposatul morar Andreiŭ Szelier, care îșĭ lasă tótă averea lui Hajdinak cu condiția însĕ, ca acesta sĕ-șĭ schimbe numele în Szelier. — Fiind acesta un argument atât de convingĕtor, d. ministru a binevoit a face de astă-dată esceptie și a îngăduit sĕ se facă schimbarea acésta de nume, fără sĕ mai céră de la Hajdinak luarea unui nume maghiar.

Atentat contra unui tren. Trenul personal ce venia alaltă-erĭ din Budapesta spre Clușiŭ, a trebuit sĕ se oprésca subit în apropiere de stațiunea Macău, fiind-că pe șine erau îngrămădițĭ o mulțime de bolovanĭ. Pasagerii, credênd, că s'a întêmplat vr'o catastrofă, au fost cuprinșĭ de-o panică grozavă. Incidentul a fost raportat la Clușiŭ, unde se rĕspândise vestea, că s'a întêmplat o teribilă catastrofă. Ancheta, trimisă la fața locului a constatat, că nicĭ o persónă n'a fost rănită, și numai locomotiva și două vagóne au suferit stricăciunĭ în urma oprirei subite a trenului.

Praga va căpĕta archiduce. Cehii au o veche pretensiune: sĕ locuéscă în Praga permanent un archiduce. Dorința acésta a Cehilor se împlinesce acum. O telegramă din Viena anunță, că fratele mai mic al moștenitorului de tron, archiducele *Carol Ferdinand*, va fi avansat în 1 Noemvrie la gradul de general și noul general va locui în Praga ca comandant de brigadă. In Hradsin s'a aranjat deja o locuință pentru archiduce.

Proiecte de legĭ nouă. Ministrul president unguresc a anunțat, că într'una din proximele ședințe ale dietei va presenta următórele proiecte de legĭ: despre *imigrare* și *emigrare*, organisarea *poliției de granițe*, reforma *afacerei pasapórtelor*, controlarea *streinilor* și înființarea a *trei cercurĭ gendarmerescĭ*.

Un anarchist arestat. In Paris a fost arestat în diua de 21 Octomvrie un anarchist, înarmat cu revolver și pumnal, în momentul când se încerca sĕ escaladeze grilajul de la grădina Elisée (unde locuesce președintele republicei.)

Camera advocaților din T.-Mureșului a înscris în lista camarei pe d-l Dr. Alexe *David*, ca advocat cu reședința în Năsĕud.

Lesă-Maiestate. Nu de mult a apărut în Zenta o carte de Dr. Anton Kalmár, care se ocupă cu doctrinele sciințelor de stat ale lui Gustav Beksics. Cartea acésta conține mai multe pasager pe carĭ procurorul le-a incriminat pentru lesă-Maiestate și insultarea membrilor familiei domnitóre. Judecătorul de instrucție, la propunerea procurorului, va sesisa exemplarele cărții, ér Kalmár va fi dat în judecată.

Un călindar confiscat. Poliția din Timișóra a confiscat călindarul *„Illustrierter Landboten-Kalender"* editat de d-l Karl Kraussbaar, redactorul diarului „Landbote". Poliția, care din cele 10,000 exemplare n'a putut confisca, de cât 1000, ține afacerea în secret. După cum spun foile din Budapesta, confiscarea s'a ordonat pe motiv, că pe coperta calendarului era emblema Ungariei, ér în corpul calendarului se află portretul colorat al agentului de emigrărĭ Missler din Brema și nisce inserate, carĭ ar îndemna poporul la emigrare.

Prinderea lui Iancoff. Scirĭ oficiale cofirmă prinderea șefului de bandă *Iancoff* fost locot.-colonel în armata bulgară. Curios este că el a fost prins de Bulgarĭ, carĭ nu au voit sĕ facă causă comună cu el.

Erupțiunĭ vulcanice. La New-York au sosit scirĭ, că în insula Martinica și în insulele vecine, s'au produs alte cincĭ teribile erupțiunĭ vulcanice. O mie trei sute de ómenĭ au fost omorîțĭ.

La circul Henry am avut ocasiune a aplauda erĭ prestațiunile escelente ale signorinei *Elvira* pe globurile rotitóre, ale d-șórei *Henrietta* ca lady-jockey, jocurile icarice ale trupei *Bendetti-Nava*, precum și prestațiunile acrobatice ale celei mai tarĭ dame din lume Miss *Laforte*, care ținea pe umerii sĕi un drug de fer cu globurĭ și pe de-asupra trei bărbațĭ, la olaltă 3—400 chilograme. Tabloul monstru cu 50 armăsarĭ și cu elefantul uriaș „Blondin" sub conducerea dresorului *Portmann* încă au fost mult aplaudate. Un punct de atracție a programului era frumósa călărĕță de școlă înaltă, d-șóra *Feodora*.

Rectificare. In foiletonul de erĭ col. I, ult. rênd, este a se ceti în loc de „Asociațiunei" — „societății" (sc. pentru f. de teatru.)

Pericol imaginar.

Ori-ce întărire a naționalităților nemaghiare, fie pe teren cultural — de ce-ea-ce cu greu sĕ póte vorbi — fie pe teren economic-financiar, e privită din partea pressei șoviniste maghiare, ca un pericol pentru maghiarime. C'un astfel de pretins pericol se ocupă „Bud. Hirlap" de la 22 Octomvrie.

Numita fóie alarméză pe cetitorii sĕi cu vestea, că Slovacilor din comitatele Liptau și Turoț li-au succes a lua în stăpânirea lor, prin băncile ce au înființat, pe proprietarii maghiarĭ nobilĭ și pe o mare parte a funcționarilor publicĭ. Primejdia o vede diarul maghiar mai ales în aceea, că băncile slovăcescĭ nisuesc a câștiga comunitatea de interese a Maghiarilor prin faptul, că aleg presidențĭ, membrii în direcțiune și în comitetele de revisuire pe cei mai cu vază proprietarĭ maghiarĭ, — deși băncile aceste, ca de es. cea din Turoț-St-Mărtin, sunt înființate cu banĭ de ai Cehilor (?)

Ar fi ceva grozav — continuă „B. H." — décă în casul unei crise mai marĭ interne, băncilor acestora, aflătóre în mânĭ slovăcescĭ, li-ar trăsni prin minte de a refusa creditul tuturor funcționarilor de stat și administrativĭ și ar da pe mâna esecutorilor pe proprietarii maghiarĭ cu polițe; i-ar face astfel peritorĭ de fóme chiar cu ajutorul legilor maghiare.

Ca sĕ discrediteze și mai mult aceste băncĭ, fóia pomenită spune, că ele gravitéză spre Praga și Brünn și că o însemnată resursă pentru ele sunt banii din America; că ele au contribuit în mare mĕsură la sĕrăcirea populațiunei din părțile nordice ale țĕrii, și la urmă întrébă, că cine va scăpa populația acésta de primejdia ce-o amenință?

ULTIME SCIRI.

Viena, 22 Octomvrie. In ședința de adi a „Reichsrath"-ului a fost mare cértă între Cehĭ și Germanĭ, provocată de germanul Hoftmann, care a dis, că egala îndreptățire a Cehilor însemnéză isgonirea funcționarilor germanĭ și înlocuirea lor cu funcționarĭ cehĭ. Cere guvernului sĕ dea Germanilor din Silesia ceea-ce lĭ-au luat Cehii și Polonii. Deputatul ceh *Sehnal* vré sĕ vorbéscă în limba cehă. Germanii îl întrerup, ér Berger insultă pe Cehĭ. Erau cât p'aci sĕ se încaere. In mijlocul marelui sgomot președintele a trebuit sĕ suspendeze ședința.

Berlin, 22 Octomvrie. „Berliner Tageblatt" află din Constantinopol, că ambasadorii de acolo formuléză o notă prin care cer Porții reforme radicale în Macedonia, cu un gevernator creștin.

Diverse.

Căderile principelui Gorciacoff. Când Țarul Alexandru al II-lea visită pentru întâia óră Bucurescil, în suita lui se afla și principele Gorciacoff. In capitala României, căruntul diplomat avù trei aventurĭ. Étă-le: La palat, principele Gorciacoff luând mâna domnișórei Rosetti, ca sĕ o sărute, alunecà pe parchet și cădù. Când se urcà într'o trăsură a curții spre a se plimba, un cal se sperià, începù sĕ sară și rĕsturnà trăsura. Când sĕ plece la gară, se rupse osia echipajului și principele cădù pentru a treia óră, împreună cu I. Brătianu, care-l însoțea. Nicĭ una din aceste căderĭ însĕ nu avură urmărĭ mai grave; din contră, ele făcură pe principele sĕ facă o glumă, spunênd lui I. Brătianu: „Astădĭ am avut trei întêmplărĭ de om tînĕr".

Sosiți în Brașov.

Pe diua de 22 Octomvrie 1902.

Pomul verde: Meloecz, Zifferblatt, Simkovits, Budapesta; Domokos, Csernáton; Imre, Etfalva; Benke, Eresztevénv; Ugron, Covasna; Melik, Bartha. S. SânGeorgiu; Korb, Bucovina; Borbély birjar, Bucurescĭ; Telogescu, Sinaia; Alecsander. Brăila; Vatilntev, Archimandritĭ, Zankovicĭ, Ploiescĭ; Korodi birjar, Bucurescĭ.

Coróna: Popescu, Ploiescĭ; D-na Grund, A. Iulia; Alajos, Câmpulung.

Europa: Arab, Predeal; Săceleanu, Călărаș; Alois, Lovitianu, Lecca, advocat, Dr. Petrini, Bucurescĭ; Homonnai, Clușiŭ; Schwarz, Orosháza, Schlesinger, Lang, Gergely, Friedmann, Budapesta; Stricker, Scholtes, Viena: Simon, Orăștie.

Proprietar: ***Dr. Aurel Mureșianu.***

Redactor responsabil: ***Traian H. Pop.***

Cursul la bursa din Viena.

Din 22 Octomvrie n. 1902.

Renta ung. de aur 4%	119 80
Renta de corône ung. 4%	97.45
Impr. căil. fer. ung. în aur 4½%	90.15
Impr. căil. fer. ung. în argint 4½%	97.60
Oblig. căil. fer. ung. de ost I. emis.	98.—
Bonurĭ rurale ungare 4%	100 —
Bonurĭ rurale croate-slavone	156.—
Impr. ung. cu premii	100 65
Losurĭ pentru reg. Tisei și Seghedin	100.45
Renta de argint austr.	120.70
Renta de hârtie austr.	100.15
Renta de aur austr.	91.65
Losurĭ din 1860.	150 25
Acții de-ale Băncei austro-ungară	15.78
Acții de-ale Băncei ung. de credit	702.50
Acții de-ale Băncei austr. de credit	668.75
Napoleondorĭ	19 05½
Mărcĭ imperiale germane	116.90
London vista	239.15
Paris vista	95.15
Rente austr. 4% de corône	95 15
Note italiene	—.—

Cursul pieței Brașov.

Din 23 Octomvrie n. 1902.

Bancnot rom.	Cump.	18.90	Vênd.	18 94
Argint român.	„	18.80	„	18.88
Napoleond'orĭ.	„	19.04	„	19.07
Galbenĭ	„	11.20	„	10.30
Ruble Rusescĭ	„	2 54	„	—.—
Mărcĭ germane	„	117.25	„	— —
Lire turcescĭ	„	21.40	„	21.50
Scris fonc. Albina 5%		101.—	„	102.—

Abonamente la „Gazeta Transilvaniei“

se pot face orĭ și când pe timp mai indelungat séu lunare.

PUBLICAȚIUNE

Nr. 15043—1902

Prin acésta se aduce la cunoscința publică, că la 24 Noemvrie a. c. 10 óre a. m. se va ține licitațiune cu oferte în localitățile oficiului silvanal orășenesc (sub Bucium) Nr 9 pentru vinderea de pe trunchiŭ a următórelor cantitățĭ de lemn și anume:

a) In revirul silvanal orășenesc din Cernat se va vinde tot produsul de lemn de pe 5 anĭ din tăietura regulară „*Davidmárton völgy*“ clasa de esploatare A I secția 4—7. Esploatarea se face se face de la anul 1903—1908 pe o cantitate de 7343 m^3 de brădet (80% brad și 20% molitv) și 1110 m^3 fag, séu anual 1469 m^3 brad și molitv și 224 m^3 fag.

Vadiul: pentru brad 1100 cor. pentru fag 60 cor.

b) In același cerc silvanal clasa de esploatare A IV. 21 în „*Predeluț*“ se află de yêndare pe 10 anĭ de ḑile quantul de lemn de folosit 992 m^3 de brad (1903—1912) carele înse conform planului de esploatare, sĕ póte esploata într'un singur an.

Vadiu 150 coróne.

Prețurile se fixéză din oficiu și oferte sub aceste prețurĭ nu se vor considera — anume:

a) In valea David Marton pentru brad și molitv per m^3 1 cor. 42 fil. pentru fag pro m^3 50 fil.

b) în Predeluț pentru un metru brad 1 cor.

Ofertele sunt a se face în scris, a sĕ sigila, a se provedé cu vadiul menționat mai sus și a se presenta până la ḑiua licitațiunei adecă până la 24 Noemvrie a. c 10 óre a. m. la oficiul silvanal orășenesc. In acest ofert este a se induce și declarațiunea că oferentul cunósce condițiunile de ofert și de contract și că se supune acelora fără nicĭ un încungiur.

Oferte ulterióre nu vor fi fi considerate:

Condițiunile de ofert și contractuale precum și datele despre grosimea și numĕrul tulpinelor se pot lua în vedese în fie-care ḑi dela 8—12 óre a. m. în localitățile oficiului silvanal orășenesc (sub Bucium Nr. 9) și în localul administrațiunei silvanale orașenescĭ din Cernat.

Brassó, în Octomvrie 1902.

(72?,1—1) *Magistratul orășenesc.*

A V I S.

Prenumerațiile la „Gazeta Transilvaniei“ se pot face și reinoi orĭ și când la 1-ma și 15 a fie-cărei lunĭ.

Domnii abonențĭ sĕ binevoiască a arăta în deosebĭ, când voiesc ca espedarea sĕ li-se facă după stilul nou.

Domnii, ce se abonéză din nou sĕ binevoiască a scrie adresa lămurit și sĕ arete și posta ultimă.

Administrat. „Gaz. Trans.“

Sz. 9364—1902.
tlkv.

Árverési hirdetményi kivonat.

A fogarasi kir. járásbiróság, mint telekkönyvi hatóság közhirré teszi, hogy Savu Andrei végrehajtatónak kiskoru Silea Juon és Victor I. Nicolae végrehajtást szenvedő elleni 198 kor. — fil. tőkekövetelés és járulékai iránti; továbbá Ohrenstein Salamon végrehajtatónak 228 kor. 80 fil. s jár., ugyszintén Freciu Máté vgrhajtatónak 31 kor. tőke s jár.; végül Telea János és trsa vgrhajtatónak 396 kor. tőke s jár iránti végrehajtási ügyében a brassói kir. törv.-szék (a fogarasi kir. járásbiróság) területén fekvő, a földvári 146 sz. tljkvben foglalt végrehajtást elrendelte és Silea Reveca szl. Popa nevén álló 314 hrsz. ingatlanra 7 kor.

335	hrsz	ingatlanra	14	kor.	4789	„	„	3	„
339, 340	„	„	582	„	4863	„	„	2	„
729	„	„	9	„	4879	„	„	7	„
830	„	-	4	„	4884	„	„	5	„
1070	„	„	15	„	4914, 4915	„	„	3	„
1100	„	„	17	„	4974	„	„	6	„
1203	„	„	8	„	5021	„	„	17	„
1337, 1338	„	„	21	„	5066	„	„	6	„
1470/b	„	„	7	„	5072	„	„	6	„
1643	„	„	7	„	5394	„	„	1	„
2027	„	„	10	„	5397	„	„	1	„
2046	„	„	33	„	5575	„	„	1	„
2331	„	„	9	„	5591	„	„	6	„
2400	„	„	32	„	5622	„	„	20	„
2408	„	„	19	„	6158	„	„	6	„
2503	„	„	9	„	6168	„	„	13	„
2519	„	„	23	„	6375	„	„	13	„
2559	„	„	16	„	6454	„	„	23	„
2564, 2566	„	„	10	„	6531	„	„	13	„
2644, 2684	„	„	3	„	6616	„	„	58	„
2754	„	„	1	„	6631	„	„	03	„
2779	„	„	4	„	6641	„	„	2	„
27?4	„	„	20	„	6787	„	„	17	„
2867	„	„	13	„	6987	„	„	36	„
2828	„	„	1	„	7059	„	„	10	„
2835	„	„	1	„	7747	„	„	4	„
2842	„	„	7	„	7961	„	„	50	„
3008	„	„	46	„	8326	„	„	31	„
4248	„	„	1	„	8372	„	„	4	„
4373	„	„	10	„	8505	„	„	13	„
4473	„	„	15	„	8604	„	„	29	„
4520/b	„	„	15	„	8837	„	„	7	„
4690	„	„	3	„	9312/b	„	„	12	„
4745	„	„	3	„	9335	„	„	42	„
4757, 4760	„	„	12	„					

koronában ezennel megállapitott kikiáltási árban elrendeltetik, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az **1902 évi November hó 15-ik napján délelőtt 9 órakor** Földvár községben megtartandó nyilvános árverésen a megállapitott kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. LX t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számitott és az 1881 november 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügyministeri rendelet 8. §-ában, kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni avagy az 1881. LX t. cz. 170 §a értelmében a bánatpénznek a biróságnál előleges elhelyezéséről kiállitott szabályszerü elismervényt átszolgáltatni.

Fogaras, 1902 évi julius hó 10-ik napján.

A kir. járásbiróság, mint tlknyvi hatóság

Tömös,
kir. albiró.

719.1—1

Tipgrafia A. Mureșianu, Brașov.